SOSIAALI- JA
TERVEYSMINISTERIÖ

Sosiaali- ja terveysministeriön ja Työterveyslaitoksen tulossopimus vuosille 2016–2019; tulostavoitteet 2018

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

Helsinki 2017

Meritullinkatu 8, Helsinki
PL 33, 00023 VALTIONEUVOSTO
www.stm.fi

Puhelin 0295 16001
Telekopio (09) 6980 709

e-mail: kirjaamo@stm.fi
etunimi.sukunimi@stm.fi

Sisällys

1. VALTIOKONSERNIN YHTEISET TAVOITTEET JA HALLITUSOHJELMAN TOIMEENPANO ... 3
2. HALLINNONALAN YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET ... 4
3. TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS ... 4
3.1 TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA ... 6
3.2 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN ... 13
3.3 TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS ... 13
4. RAHOITUS ... 15
5. TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN SEURANTA ... 15
LIITE 1: Hallitusohjelman seuranta ... 17
LIITE 2: Erittely henkilöstöstä ... 18
LIITE 3: Erittely määrärahoista ... 18

1. VALTIOKONSERNIN YHTEISET TAVOITTEET JA HALLITUSOHJELMAN TOIMEENPANO

Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) ja Työterveyslaitos (TTL) sopivat tässä tulossopimuksessa vuosille 2016-2019 ja vuodelle 2018 asetettavista tulostavoitteista ja resursseista. Tulossopimuskaudella tulossopimusta tarkistetaan vuosittain vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä. Hallituksen tai ministereiden toimeksiannoista tai muista tulossopimukseen sisältymättömistä tehtävistä sovitaan erikseen STM:n ja TTL:n johdon tasolla.

Työterveyslaitoksen toiminta-ajatuksena on edistää työn terveellisyyttä ja turvallisuutta osana hyvää elämää. Visiona vuoteen 2020 on hyvinvointia työstä, josta syntyy hyvinvointia työpaikoille, yksilöille ja koko yhteiskunnalle. Työterveyslaitos edistää työyhteisöjen ja yksilöiden kyvykkyyttä ja mahdollisuuksia toimia muuttuvan työelämän erilaisissa tilanteissa. Työterveyslaitos vaikuttaa siihen, että työelämän laatu ja työn tuottavuus paranevat sekä työhön osallistuminen lisääntyy.

STM:n ohjaus perustuu hallitusohjelmaan, julkisen talouden suunnitelmaan ja siihen sisältyvän valtiontalouden kehyspäätöksen sekä valtioneuvoston toimintasuunnitelmaan strategisen hallitusohjelman toimeenpanemiseksi sekä Työterveyslaitokselle lainsäädännössä annettuihin tehtäviin. STM on laatinut näiden pohjalta nelivuotisen hallinnonalan hallitusohjelman toimeenpanosuunnitelman, joka on tulossopimuksen perustana. STM:n hallinnonalan hallitusohjelman toimeenpanosuunnitelmasta Työterveyslaitosta koskevat erityisesti seuraavat tavoitteet ja toimenpiteet:

Strategisen painopistealueen "Hyvinvointi ja terveys" kärkihanke:

- osatyökykyisille tie työelämään.

Muista hallitusohjelman kohdista "Reformihanke":

- sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen toimeenpano.

Lisäksi Työterveyslaitoksen asiantuntemus on ministeriön ja kärkihankkeiden käytössä yhdessä sovittavalla tavalla ja TTL osallistuu myös muiden kärkihankkeiden ohjaukseen ja seurantaan.

Sosiaali- ja terveysministeriö laati vuonna 2017 uuden STM:n konsernistrategian vuosille 2017-2030. STM:n ja Työterveyslaitoksen välisessä tulossopimuksessa vuodelle 2018 strategian tavoitteista "Rakennamme turvallisuutta ja hyvinvointia edistävää työ- ja elinympäristöä" ja "Tuemme hyvinvointia työn murroksessa" on nostettu keskeisiksi asiakokonaisuuksiksi meneillään olevan tulossopimuskauden 2016-2019 puitteissa. Strategian kattavampi toimeenpano hallinnonalalla suunnitellaan vuonna 2018.

STM-konsernin yhteiset viestinnän linjaukset jalkautetaan tukemaan strategisia tavoitteita ja strategian viestimistä. TTL osallistuu konserniviestinnän linjausten valmisteluun ja yhteisiksi sovittuihin viestinnän hankkeisiin, sopimuskaudelle ajoittuviin mainetutkimukseen ja mediabarometriin sekä kärkihankkeiden ja sote-uudistuksen viestintään sisältövastuidensa puitteissa.

TTL tukee ministeriötä tehtäväalueensa EU- ja kansainvälisissä tehtävissä. TTL tukee STM:n hallinnonalan valmistautumista Euroopan unionin puheenjohtajuuteen syksyllä 2019.

Strategisissa hankkeissa toteutetaan sukupuolivaikutusten arviointi.

2. HALLINNONALAN YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET

Työterveyslaitoksen yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet perustuvat hallitusohjelmassa määriteltyihin yhteisiin yhteiskunnallisiin vaikuttavuustavoitteisiin ja sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan yhteisiin vaikuttavuustavoitteisiin. Työterveyslaitoksen toiminnalliset tavoitteet tukevat seuraavien STM:n hallinnonalan yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden toteutumista (liite 1):

- Terveyden edistäminen ja varhainen tuki ovat vahvistuneet poikkihallinnollisesti päätöksenteossa, palveluissa ja työelämässä lainsäädäntömuutoksilla sekä paremmalla toimeenpanolla. Terveys- ja hyvinvointierot ovat kaventuneet.
- Eri-ikäisten ihmisten vastuuta omasta terveydentilasta sekä elämäntavoista on tuettu. Julkinen palvelulupaus on määritelty yhteiskunnan taloudellisen kantokyvyn puitteissa. Ihmisten erilaisissa elämäntilanteissa toimivia valintoja on mahdollistettu enemmän.
- Lasten ja perheiden hyvinvointi ja omat voimavarat ovat vahvistuneet.
- Ikääntyneiden ihmisten kotiin saatavia palveluja on painotettu. Omaishoitoa on vahvistettu.
- Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus on parantanut peruspalveluja ja tietojärjestelmiä.
- Osatyökykyisten tukeminen työmarkkinoille.

Tavoitteiden saavuttamista kuvaavat seurantaindikaattorit ovat liitteessä 1.

Tulossopimuskauden kannalta keskeiset toimet jatkuvat vuonna 2018 mm. työterveyshuollon toiminnalliseen integroimiseen sosiaali- ja terveydenhuoltoon, sote-henkilöstön hyvinvoinnin tukemiseen sekä toimintakäytäntöjen luomiseen siirtyvän henkilöstön muutoksen tukeen ja johtamiseen, Työterveys 2025 -linjausten toimeenpanoon ja OTE-kärkihankkeeseen. Näiden lisäksi TTL huomioi muuttuvan työelämän tarpeita painottamalla pienyrityksille ja yrittäjille suunnattavia palveluja sekä alustatalouden haasteiden ratkaisuja ja suomalaisen työelämän parempaa haltuunottoa mm. työelämän tietovarannolla. Sisäilmaongelmien ratkaisemiseen TTL tarjoaa osaamisensa mm. valtakunnallisten ohjelmien käyttöön.

3. TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS

Toiminnallinen tuloksellisuus jakautuu tuotokseen ja laadunhallintaan, jonka yhteydessä tarkastellaan myös palvelukykyä, ja toiminnalliseen tehokkuuteen. Lisäksi luku sisältää henkisten voimavarojen hallintaa ja kehittymistä koskevat hallinnonalan yhteiset tavoitteet. Tavoitteet esitetään sekä vuodelle 2018 että tulossopimuskaudelle.

TLL tekee toiminnassaan selkeät tavoitteet ulkopuolisen tutkimusrahoituksen hakemisesta, seuraa ulkopuolisen tutkimusrahoituksen kehitystä ja läpimenoa rahoitusmuodoittain.

TTL raportoi myös siitä, miten hyvin TTL on onnistunut valtioneuvoston kanslian ja Suomen Akatemian uusien rahoitusvälineiden haussa. TTL on aktiivisesti mukana hakemassa Suomen Akatemian ja valtioneuvoston kanslian rahoitusta sekä yksin että yhdessä muiden toimijoiden kanssa.

TTL syventää ja kehittää yhteistyötapoja muiden tutkimuslaitosten kanssa.

Työterveyslaitoksen määrälliset suoritteet	**2015 toteuma**	**2016 toteuma**	**2017 tavoite**	**2018 tavoite**
Tieteelliset julkaisut	326	200	200	200
Yleistajuiset julkaisut	225	305	350	350
Verkkosivulla kävijöiden lkm/kk	175 000	250 000	250 000	250 000
Työhygieeniset selvitykset ja laboratorioanalyysit	61 700	60 000	60 000	400 60 000
Ammattitauti- ja työkyvyn arviointitutkimukset	1 903	2 000	1 800	1 800
Koulutettavapäivät	24 639	30 000	30 000	30 000

3.1 TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

Tulossopimuskauden 2016-2019 aluksi on sovittu tavoitetila vuodelle 2019. Tavoitetila kuvaa sitä, miten TTL:n toimien halutaan vaikuttavan yhteiskuntaan. TTL:n toimenpiteet on määritelty vuosittaisiksi tulostavoitteiksi.

Tulostavoitteet jäsentyvät neljään STM:n hallinnonalan hallitusohjelman toimeenpanosuunnitelmaa ja konsernin strategiaa toteuttavaan tavoitekokonaisuuteen:

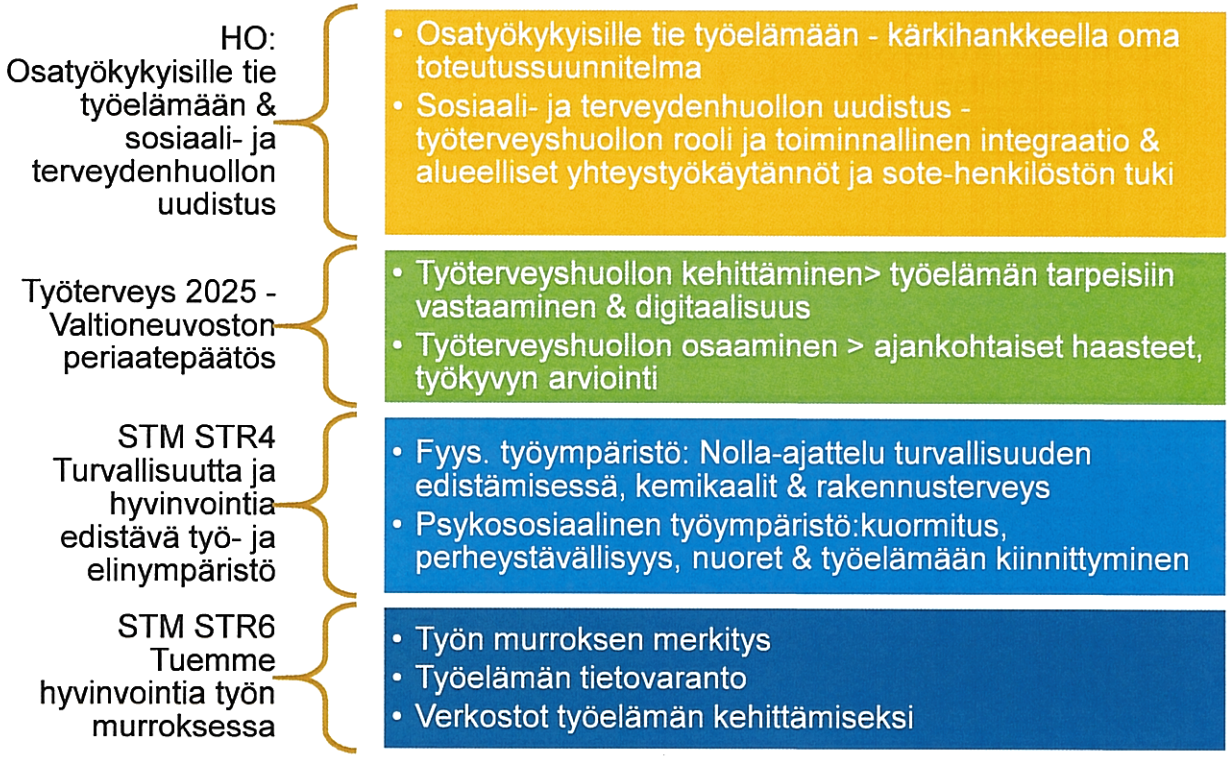

STM on asettanut TTL:lle seuraavassa taulukossa esitetyt tulostavoitteet ja tavoitekokonaisuuksien toteutumisen arviointiin indikaattorit:

Hallitusohjelman kärkihanke: OSATYÖKYKYISILLE TIE TYÖELÄMÄÄN *HO: Selkeytetään sosiaaliturvajärjestelmää osatyökykyisten työllistymistä kannustavaksi ja edistäväksi. Edistetään vammaisten ja osatyökykyisten henkilöiden työllistymismahdollisuuksia avoimille työmarkkinoille. Vaikeasti työllistyvien työttömien aktivoinnissa huomioidaan osallistavat toimet* Tukee STM:n strategista tavoitetta STR 6	
TTL edistää työterveyshuoltojen, koordinoivaa työtä tekevien ja työnantajien osaamista osatyökykyisten työllistymisen ja työssä jatkamisen tukemisessa. TTL osallistuu osatyökykyisten työllistymistä ja osallisuutta tukevan palvelujärjestelmän sekä terveydenhuollon ja muiden tukitoimien kehittämiseen ja arviointiin sekä kehittää ja toteuttaa ratkaisuja työttömien työkyvyn tukemiseen yhdessä OTE-kärkihankkeen ja sen projektien ja kokeilujen kanssa. Tavoitteena on viedä toimintamallit käyttöön tuleviin maakuntiin.	
INDIKAATTORI Koulutustoiminnan alueellinen vaikuttavuus - TTL:n koulutusarvioinnin ja muun osallistumisen avulla tuetaan ja todennetaan kärkihankeen tavoitetta osatyökykyisten työllistämisosaamistason nostamisesta (lähtötaso - lopputaso)	
Tulostavoite 2018	Tavoitetila 2019
Osatyökykyisille tie työelämään kärkihankkeen toteutus sovitulla tavalla kärkihankkeen ohjauksessa. Arvioitu Polut hoitoon ja kuntoutukseen projektia yhdessä THL:n kanssa. Toteutettu OTE-kärkihankkeeseen kuuluvan koulutuksen arviointi Koottu koulutusaineistoa muun terveydenhuollon käyttöön työttömien työkyvyn tuesta ja levittää tietoa siitä sekä jatkaa alueiden henkilöstön koulutusta.	Työterveyshuolto omalta osaltaan ottaa vastuun yhteistyöstä muun palvelujärjestelmän kanssa tavoitteena löytää asiakkaalle toimivia ratkaisuja. Työpaikoilla mukautetaan työoloja työntekijän työkyvyn mukaan. Osatyökykyiset ja työttömät pääsevät tarvitsemaansa hoitoon ja kuntoutukseen, työllistyvät paremmin ja pysyvät työelämässä.

Hallitusohjelman reformihanke: SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON UUDISTUS Tukee STM:n strategisia tavoitteita STR 1,3,4,5,6	
TTL osallistuu työterveyshuollon roolin ja tehtävien määrittelyyn sote -uudistuksessa sekä tukee työterveyshuollon organisoitumista terveydenhuollon palvelujärjestelmän uudistuksessa ja työterveyshuollon kattavuuden parantamista sote-alueilla. TTL tukee alueellisia toimijoita yhteistyökäytäntöjen rakentamisessa eri sote-alueilla työterveyshuollon, terveydenhuollon ja kuntoutuksen välille mahdollistamaan sujuvat hoito- ja kuntoutuspolut ja prosessit TTL seuraa sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön hyvinvoinnin tilaa sote-uudistuksen aikana INDIKAATTORI Toiminnan alueellinen kattavuus /sote-alueiden määrä, joissa TTL on edistänyt työterveyshuollon organisoitumista v. 2018 12 maakunnassa ja v. 2019 18 maakunnassa	
Tulostavoite 2018	**Tavoitetila 2019**
Jatkettu maakunnissa työterveyshuollon toiminnallista integrointia osaksi muuta terveydenhuoltojärjestelmää ja palvelukokonaisuuksia sekä tuettu uudistusta mm. maakuntakierroksilla ja tuottamalla malleja Jatkettu sote-uudistuksen tukemista kehittämällä työterveyshuoltoa ja terveydenhuollon eri tasojen yhteistyötä työkyvyn tuen näkökulmasta alueellisesti Pilotoitu Maakunta 18 -kyselyä 2-3 alueella ja tukee tulosten hyödyntämistä alueilla, valmisteltu mallia muutoksen tueksi ja tuettu tarvittaessa alueiden henkilöstön hyvinvointia ml. sosiaalialan työntekijät ja heidän jaksamisensa. Edistetty sote-uudistuksessa hyvän johtamisen toimintatapojen käyttöönottoa organisaatioissa ja tuotettu tietoa mm. osaamisen ja työssä oppimisen edistämiseksi ja uudistamiseksi organisaatioissa (mm. työkykyjohtaminen) Selvitetty ja esitetty tarkoituksenmukainen tapa kerätä ja analysoida työterveyshuollon toimintatiedot Tuettu osaltaan kuntoutuskomitean ehdotusten jatkovalmistelua ja toimeenpanoa erikseen sovitulla tavalla.	Työterveyshuollon rooli yksilön, työpaikan ja muiden terveydenhuollon toimijoiden välisessä koordinaatiossa on vahvistunut. Työterveyshuolto toimii hyvin kaikilla sote-alueilla. Alueelliset yhteistyökäytännöt terveydenhuollon, kuntoutuksen ja työterveyshuollon välillä on sovittu, ne ovat käytössä ja toimivat oikea-aikaisesti. Sosiaali- ja terveysalan henkilöstö voi hyvin, työyhteisöt ovat toimivia ja johtaminen on laadukasta.

TYÖTERVEYS 2025

Tukee erityisesti STM:n strategista tavoitetta STR 6

TTL osallistuu Työterveys 2025 - periaatepäätöksen toimeenpanoon ja indikaattoreiden kehittämiseen. TTL kehittää työterveyshuoltoa ko. periaatepäätöksen mukaisesti huomioiden sosiaali- ja terveydenhuollon integraation ja eri asiakasryhmien tarpeet.

INDIKAATTORIT

- Pientyöpaikkojen työterveyshuollon järjestämisaste nousee
- e-PIRA:n käyttö kasvaa (luvut 2017 ja 2018)
- Laatuportaaliin kuuluvien yksikköjen ja pro-liittymän jäsenten prosentuaalisen osuuden kasvu (asiakaspalautteen hyödyntäminen)
- koulutettujen määrä ammatti-ryhmittäin verrattuna tarpeeseen
- koulutettujen tyytyväisyys paranee

Tulostavoite 2018	Tavoitetila 2019
Työterveyshuolto Toteutettu yritysten ja työterveyshuoltojen kanssa hankkeita, joissa kehitetään ratkaisuja työterveyshuollon toiminnan vaikuttavuudelle pienissä yrityksissä ja toimintamalleja yksinyrittäjille (työn teon uusiin tapoihin vastaaminen) Kehitetty ja kokeiltu työterveyshuollon yksiköiden kanssa keinoja, joilla lisätään työterveyshuollon toimintaa ja sen vaikuttavuutta työpaikoilla, työterveyshuollon toiminnan kohdistamista riskiryhmiin sekä yhteistyön lisäämistä työpaikan sekä työsuojelun kanssa (sis. uudet digitaaliset ratkaisut). Jatkettu asiakasryhmittäisten ratkaisujen räätälöintiä sidosryhmien kanssa Tuettu ministeriön kanssa sovittavalla tavalla työterveyshuollon osaamisen hyödyntämistä työikäisten terveydenhuollossa osana uudistuvaa sosiaali- ja terveydenhuoltoa	Pienyritysten työterveyshuollon kattavuus on lisääntynyt. e-PIRA on käytössä pienissä yrityksissä Työterveyshuoltojen toiminta työpaikoilla on lisääntynyt ja sen fokuksessa ovat tunnistetut riskiryhmät. Työterveyspalveluja on digitalisoitu ja niiden avulla voidaan tunnistaa riskiryhmät. Eri asiakasryhmille on tarpeita vastaavia työterveyspalveluja saatavissa. (Keskeisimpien työkyvyttömyyseläkkeisiin johtavien sairauksien määrä on vähentynyt) Työterveys 2025 -linjausten toteuttamisesta saatu tieto tukee kehittämistoimien toteuttamista.
Työterveyshuollon osaaminen Jatkettu pätevöittävän tth-koulutuksen ja tth:n erikoislääkärikoulutuksen toteuttamista (TTL-jaksot). Koulutukset suunniteltu muuttuvan työelämän haasteet ja osaamistarpeet on huomioiden. Osallistuttu työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksen kehittämiseen ja turvaamiseen tuottamalla tietoa päätöksentekoon mm. ammattihenkilöiden ja asiantuntijoiden määrän kehityksestä ja tarpeesta. Jatkettu työkyvyn arviointiin ja tukeen liittyvän koulutuksen toteuttamista työterveyshuollon ammattihenkilöiden ja asiantuntijoiden koulutuksissa. Jatkettu muun terveydenhuollon henkilöstön kouluttamista työkyvyn arviointiin ja tukeen liittyen.	Työterveyshuollon ammattihenkilöiden ja asiantuntijoiden osaaminen vastaa työelämän tarpeisiin. Heillä on erityisosaamista vastata ajankohtaisiin haasteisiin ja työkyvyn tukemiseen. Työterveyshuollon eri ammattiryhmillä on valmiudet ottaa työterveyshuollon koordinointitehtävä haltuun. Perusterveydenhuollossa on osaamista työkyvyn arviointiin.

TURVALLISUUTTA JA HYVINVOINTIA EDISTÄVÄ TYÖ- JA ELINYMPÄRISTÖ

STM:n strateginen tavoite STR 4

TTL toteuttaa toimenpiteitä, joilla kokonaisvaltaista Nolla Ajattelua viedään työpaikoille. Kyseessä on malli, jonka mukaan työssä tapahtuvat ei toivotut tapahtumat voidaan estää, kun kaikki työpaikan toimijat johdosta työntekijöihin ovat sitoutuneet tavoitteisiin. Nolla Ajattelu kattaa niin turvallisuutta tukevan toiminnan, työkalut ja mallit, kuin turvallisuutta heikentävät tapahtumat, kuten tapaturmat ja altistumisen ympäristön erilaisille haittatekijöille, kuten esimerkiksi kemikaaleille, nanomateriaaleille tai mikrobeille.

Psykososiaalisen työsuojelun puolella TTL tukee ja kehittää työn voimavaroja edistäviä toimintatapoja työpaikoille.

INDIKAATTORIT

Sairauspoissaoloihin johtaneet tapaturmat ja altistuminen työympäristön haittatekijöille ovat vähentyneet (kymmenen vuoden trendi) sekä Nolla Ajatteluun sitoutuneiden yritysten määrä on kasvanut (vertailuun vuodet 2017 ja 2018)

Tulostavoite 2018	Tavoitetila 2019
Sovellettu työpaikoille turvallisuusjohtamisen ennakoivia ja kehittäviä menetelmiä, joilla työn inhimillisten tekijöiden hallintaa kehitetään. Toteutettu kemikaalialtistumisen hallintaa tukevia toimenpiteitä. Osallistuttu ASA-lainsäädännön uudistamiseen ja toteuttaa ASA-ilmoitusjärjestelmän uudistamisen Osallistuttu EU-OSHA:n Terveellinen työ -kampanjaan erityisesti viestinnällä ja verkostoyhteistyöllä (Dangerous substances 2018-2019).	Turvallisuus eri ympäristöissä on parantunut. (Työkyvyttömyyseläkkeiden määrä on vähentynyt)
Rakennusterveys: - jatkettu ympäristöherkkyyteen liittyvien kysymysten selvittämistä (ja siitä viestimistä/kouluttamista), kuten ympäristöherkkyydestä kärsivien hoidon ja kuntoutuksen edistämistä. - välitetty (yhteistyössä THLn kanssa) tutkittua tietoa sisäilma-asioihin liittyvistä kysymyksistä. - kehitetty yhteistyössä muiden alan toimijoiden kanssa toimintatapoja sisäilmaongelmien ratkaisemiseen. - jatkokehitetty rakennuksiin liittyvän terveydellisen merkityksen arvioinnin työkaluja ja ohjeistusta. - osallistuttu THLn sisäilmaohjelma toimeenpanoon erikseen sovittavalla tavalla. - osallistuttu Terveellisten tilojen vuosikymmen toimenpideohjelman toimeenpanoon.	Rakennusterveys ja potilaiden hoitokäytännöt ovat parantuneet.

Toteutettu toimenpiteitä ja kehitetty välineitä, jotka parantavat voimavaroja työpaikoilla ja psykososiaalisen kuormituksen hallintaa, erityisenä painopisteenä työajat. Toteutettu sovitulla tavalla kärkihankkeen osion "Viedään käytäntöön perheystävällisten työpaikkojen toimintamalleja" toimenpiteitä (Osa lasten ja perheiden muutosohjelma -kärkihanketta). Jatkettu opiskeluterveyden-huollon opiskelukyvyn arviointia ja opiskelijoiden terveyskyselyn kehittämistä yhdessä THL:n kanssa ja kouluttaa opiskeluterveyden-huollon henkilöstöä Luotu nuorten työ- ja toimintakyvyn toimintamalleja ja levitetty niitä mm. Ohjaamotoiminnan kautta.	Työpaikoilla valmius hallita psykososiaalista kuormitusta on parantunut ja vaikuttavat hallintakeinot on otettu laajasti käyttöön. Perheystävällisten työpaikkojen toimintamalleja on viety käytäntöön Opiskelijat pääsevät tarvitsemaansa hoitoon ja kuntoutukseen ja työllistyvät paremmin.

TUEMME HYVINVOINTIA TYÖN MURROKSESSA

STM:n strateginen tavoite STR 6

TTL tuottaa (ennakoivaa) tietoa työn murroksen vaikutuksista työntekijöihin ja työpaikkoihin ja toimenpide-ehdotuksia päätöksentekoon.

TTL kokoaa työelämää, työterveyttä, työympäristöjä työterveyshuoltoa ja työsuojelua koskevan tietokannan eri tietovarannoista, arvioi ja analysoi niihin liittyviä trendejä ja tukee suomalaisia työpaikkoja ratkaisemaan uudentyyppisistä työnteon tavoista johtuvia haasteita.

INDIKAATTORIT

Keskeiset tilasto- ja rekisterinpitäjät ovat mukana tietovarannon toteuttamisessa

Tulostavoite 2018	Tavoitetila 2019
Tuotettu tietoa suomalaisen ja globaalin työelämän muutosten ymmärtämiseen ja haltuunottoon ja osallistuu TOIMI-hankkeeseen.	Työelämän keskeisistä asioista on saatavissa kaikille avoimesti ajantasaista tilastotietoa yhdestä paikasta.
Työelämän tietovarannon toteuttaminen: Suunnittelu yhdessä asiakkaiden ja muiden sidosryhmien kanssa, teknisen alustan toteutusprojekti ja ensimmäisten tietojen osalta viimeistään vuoden 2019 alkupuoliskolla. Kytkentä teemaan liittyviin kansallisiin verkostoihin ja hankkeisiin (alustat, ekosysteemit) varmistetaan.	
Tietovaranto toteutettu siten, että se palvelee STM:n tietotarpeita mm. Työterveys 2025 linjausten indikaattorien ja muun toiminnan kehittämisessä (mm. työsuojelu).	
Luotu tapoja, joiden avulla suomalaisia työyhteisöjä ja johtamista viedään digitalisaation ja globalisaation muokkaamaan työelämään (esim. työajat ja muutosjohtaminen, alustatalous)	Johtaminen ja osaamisen uudistaminen organisaatioissa on kehittynyt.
Osallistuttu Työelämä 2020 -hankkeeseen.	Jokaisella työpaikalla on mahdollisuus päästä työsuojelu- ja työterveysasioissa vähintään lakisääteiselle perustasolle (Työelämä 2020-kriteerit) ja kehittyä.
Huolehdittu omalta osaltaan, että sen tuottamat työpaikkoja tukevat materiaalit on sähköisesti saatavilla.	
Kehitetty johtamisen arviointia ja levitetty hyviä johtamiskäytäntöjä työelämän verkostojen avulla.	

3.2 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut koko hallinnonalalle yhteiset henkisten voimavarojen hallintaa ja kehittämistä koskevat tulostavoitteet. Ne ovat:

Tavoite:	**Toteuma 2017**	**Tavoite 2018 ja 2016 - 2019**
1. Työtyytyväisyysbarometrin kokonaisindeksi	3,53	Vähintään 3,5
2. sairauspoissaolojen määrä (pv/htv)	6,2 pv/htv	Enintään 7,5 pv/htv
3. eläkkeelle siirtymisen keski-ikä[1] (vuotta)	vanhuuseläke 64,7 v kaikki eläkkeet 63,5 v	Vähintään 64,8 v
4. työkyvyttömyyseläkkeelle jäävien osuus (% henkilöstöstä)	0,3 %	Enintään 0,3 %

3.3 TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

Sosiaali- ja terveysministeriön koko hallinnonalalle asettamat yhteiset tavoitteet ovat:

- Hallinnonalan yhteiset ICT-hankkeet ja
- hankintatoimen ja toimitilojen käytön tehostaminen.

Digitalisaatio	**Indikaattori tai muu mittari**	**Tulostavoite 2018**	**Tavoitetila 2019**
Julkisia palveluja ja hallinnon prosesseja digitalisoidaan	Sähköisten palveluiden lkm ja avattujen tietokantojen lkm	TTL tekee oman digitalisaatiosuunnitelman ja käynnistää toimeenpanon.	Julkiset palvelut ja hallinnon prosessit digitalisoitu
Digitalisaation toteuttaminen STM:n kärkihankkeissa		Merkittävissä hankkeissa KA-menetelmä ja hankesalkku ovat käytössä. TTL toimii KA vuosikellon ja hallintamallin mukaisesti noudattaen yhteistä arkkitehtuuria.	Digitalisaatio on toteutettu kaikissa kärkihankkeissa KA-menetelmällä.
TTL osallistuu hallinnonalan digitalisaatiolinjausten toimeenpanoon		TTL tukee STM-konsernin digitalisaatiosuunnitelman toimeenpanoa.	
Terveyden ja hyvinvoinnin seurannan ja tilastoinnin digitalisointi, toimipaikkatiedot ja tiedolla johtaminen		TTL käynnistää nykytilakartoituksen, tavoitetilan määrityksen ja hankesuunnitelman mukaiset toimeenpanot.	Terveyden ja hyvinvoinnin seuranta ja tilastointi on digitalisoitu, toimialan toimipaikkatiedot uudistettu ja tiedolla johtamisen prosessit ja tietopalvelut valmiit.

[1] Sisältää kaikki eläkkeet, myös työkyvyttömyyseläkkeet.

Meritullinkatu 8, Helsinki
PL 33, 00023 VALTIONEUVOSTO
www.stm.fi

Puhelin 0295 16001
Telekopio (09) 6980 709

e-mail: kirjaamo@stm.fi
etunimi.sukunimi@stm.fi

Tavoite	Tulostavoite 2018	Tavoitetila 2019
Valmistaudutaan EU-tietosuoja-asetuksen vaatimusten toteuttamiseen	EU-tietosuoja -asetuksen vaatimukset on toteutettu.	
Hallinnonalan yhteiset ICT hankkeet	Laitos toimeenpanee hallinnonalan tietohallinnon linjauksia. Laitos ottaa käyttöön Valtorin tuotteistetut ratkaisut soveltuvilta osin. Korotetun tietoturvatason projekti etenee ja virasto/laitos tuottaa kyberturvallisuuden tilannekuvaa. Virasto/laitos osallistuu tarvittaessa hallinnonalan kyberturvallisuusharjoituksiin.	Hallinnonalan tietohallinnon 2017 linjaukset sekä JulkICT-strategia on toimeenpantu. HA:n ja Valtorin yhteiset ICT-palvelut käytössä soveltuvin osin. Korotettu tietoturvatason saavutettu 2017 ja virasto tuottaa kyberturvallisuuden tilannekuvaa.
TTL:llä on valtion hankintatoimen kehittämishankkeen (HANKO) mallin mukainen ohje laitoksen hankintatoimen ohjauksesta ja organisoinnista. Se sisältää erityisesti hankintojen suunnittelun ja valmistelun osana toiminnan ja talouden suunnittelua.	TTL on laatinut ohjeen viraston hankintatoimen ohjauksesta ja organisoinnista ja se on otettu käyttöön.	Ohjeen käyttö on vakiintunut ja hankintojen suunnittelua hyödynnetään täysimääräisesti osana toiminnan ja talouden suunnittelua.
Valtion toimitilastrategian mukainen tilatehokkuus saavutetaan vuoteen 2019 mennessä.	TTL on laatinut suunnitelmat siitä, miten ja missä aikataulussa valtion toimitilastrategian mukaiseen tilatehokkuuteen päästään.	Toimitilatehokkuudessa on toimistotilojen osalta päästy 18 neliöön/henkilö

Kannattavuus	**2016 Toteuma**	**2017 Arvio**	**2018 Tavoite**	**2019 Tavoite**
tuotot 1000 €	18 464	18 800	18 878	
kustannukset 1000 €				
Maksullisen toiminnan kustannus-vastaavuus, %	100 %	100 %		100 %
rahoitus muilta ministeriöitä/virastoilta	382	1 200	1 400	
EU-puiteohjelmarahoitus ja muu laadullisesti kilpailtu EU-rahoitus	634	500	600	
EU-rahoitus	1 838	2 300	2 000	
muu valtiohallinnon ulkopuolinen rahoitus				
rahoitus Suomen Akatemialta	2 042	2 300	2 100	seurataan
rahoitus Tekesiltä	993	600	400	seurataan
Kotimaiset yritykset	39	100	100	seurataan
Kotimaiset yksityiset rahastot ja säätiöt	1 781	1 400	2 600	seurataan
Kunnat ja kuntainliitot	7	100	0	seurataan
yhteisrahoitteisen toiminnan muut tulot	319		100	seurataan
Ulkomaiset rahastot ja säätiöt	0		0	seurataan
Ulkomaiset yritykset	85		0	seurataan
Muu ulkomainen rahoitus	379		600	seurataan
yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus, %	49 %	52 %	53 %	53 %

4. RAHOITUS

Tulostavoitteet on asetettu siten, että ne on mahdollista saavuttaa Työterveyslaitoksen käytettävissä olevalla rahoituksella. Työterveyslaitokselle on vuoden 2018 talousarviossa myönnetty 23 222 000 euroa.

Toimintamenot	**2016 toteuma**	**2017 arvio***	**2018 suunnitelma**	**2019 suunnitelma**
Menot (1 000 euroa)	49 052	50 022	52 000	52 426
Toimintamenomomentille nettoutettavat tulot	28 452	27 300	28 778	29 354
Nettomenot	20 600	22 722	23 222	23 072
Talousarvio/kehys	25 630	23 222	23 222	23 072
Siirtomäärärahakannan muutos	2 703	500		

*2017 toteuman arviossa on vähennetty TAE2017 nähden palkkauksista 1,0 milj. euroa, koska rekrytoinnit eivät ole toteutuneet odotetusti ja yhteisrahoitteisen toiminnan tuotoista 500 000.

5. TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN SEURANTA

Pitkän aikavälin tavoitteiden toteutumisen laajempi arviointi

Tulossopimuskauden kokonaisarviointi käynnistetään loppukaudesta. Ministeriö sopii erikseen laitoksen kanssa arviointimenettelystä.

Lyhyen aikavälin tavoitteiden toteutumisen arviointi

Tulossopimuksen budjettivuoden tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa. Tulossopimuksen toteutumista arvioidaan ministeriön antamassa tilinpäätöskannanotossa toimintavuotta seuraavan vuoden kesäkuussa, muussa tulosarvioinnissa sekä osapuolten kesken niin sopiessa myös sopimuskauden aikana.

Työterveyslaitoksen tulee Valtiokonttorin määräyksessä mainitussa määräajassa julkaista tavoite- ja toteumatietonsa Netra-tulostietojärjestelmässä. Tulossopimus ja muut suunnittelun ja seurannan asiakirjat tulee viedä omalle asiakirjasivulle internettiin.

Tulossopimuksen ja siinä asetettujen tulostavoitteiden arvioinnissa käytetään asteikkoa 1-5

1. Tulostavoitetta ei ole edistetty toimintavuonna (heikko),
2. tulostavoite on osittain toteutunut (välttävä),
3. tulostavoite on toteutunut lähes tulossopimuksessa suunnitellun mukaisesti (tyydyttävä),
4. tulostavoite on saavutettu tavoitteen mukaisesti (hyvä) ja
5. tulostavoite on saavutettu ja ylitetty huomattavasti (erinomainen).

Tavoitetason saavuttaminen oikeuttaa arvosanaan "hyvä" (4). Arvosana viisi (5) edellyttää tavoitteen merkittävää ylitystä, joka tukee ministeriön strategiaa ja ylityksestä on erityistä hyötyä ministeriön strategian toteutuksessa. Yksittäisten tulostavoitteiden arvioinnin lisäksi TTL:n toiminnan onnistumista arvioidaan tavoitekokonaisuuksille laadittujen indikaattorien avulla. Indikaattorien käyttöä kokeillaan v. 2018 ja kehitetään tulevalle sopimuskaudelle. Numeerisesti ilmaistuissa tavoitteissa käytetään ministeriön ja laitoksen kanssa yhteisesti sovittua vaihteluväliä kullekin arvosanalle.

Työterveyslaitos laatii kunkin vuoden syyskuuhun mennessä määrärahan riittävyyttä koskevan raportin yhteydessä tiiviin arvion tulossopimuksen toteutumisesta myös työsuojelun osalta. Raportin tulee sisältää analyysi niistä toimintavuoden tavoitteista, joiden toteutuksessa on ongelmia, viivästyksiä tai muita seuraavan vuoden tulossopimuksen laatimiseen vaikuttavia tekijöitä. Ministeriö ohjeistaa raportointia erikseen.

Muu raportointi

Laitoksen resurssien riittävyyttä toimintavuonna seurataan toukokuussa ja syyskuussa määrärahojen riittävyyttä koskevien raporttien avulla.

Tätä sopimusta on laadittu kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.
Helsingissä 11.päivänä joulukuuta 2017

Sosiaali- ja terveysministeriö

Annika Saarikko
Perhe- ja peruspalveluministeri

Päivi Sillanaukee
Kansliapäällikkö

Työterveyslaitos

Antti Koivula
Pääjohtaja

Jorma Mäkitalo
Osaamiskeskuksen johtaja

LIITE 1: Hallitusohjelman seuranta

hallituskauden strategisen hankkeen Hyvinvointi ja terveys tavoite	**seurantaindikaattori**
Terveyden edistäminen ja varhainen tuki ovat vahvistuneet poikkihallinnollisesti päätöksenteossa, palveluissa ja työelämässä lainsäädäntömuutoksilla sekä paremmalla toimeenpanolla. Terveys- ja hyvinvointierot ovat kaventuneet.	
Eri-ikäisten ihmisten vastuuta omasta terveydentilasta sekä elämäntavoista on tuettu. Julkinen palvelulupaus on määritelty yhteiskunnan taloudellisen kantokyvyn puitteissa. Ihmisten erilaisissa elämäntilanteissa toimivia valintoja on mahdollistettu enemmän.	Elintapojen kehitys - aikuisten ylipaino - liikuntaa harrastamattomat aikuiset - vähän liikuntaa harrastavat nuoret - ylipainoiset nuoret - psyykkisesti merkittävästi kuormittuneet aikuiset - aikuisten humalajuominen - tosi humalaan vähintään kuukausittain juovat nuoret Lähde: THL
Lasten ja perheiden hyvinvointi ja omat voimavarat ovat vahvistuneet.	Lapsiperheiden ennalta ehkäisevät palvelut - lastensuojelun tehostettu perhetyö (perheitä) - SHL:n mukainen perhetyö (perheitä) - lastensuojelun kodin- ja lastenhoitopalvelut (perheitä) - SHL:n mukaiset kodin- ja lastenhoitopalvelut (perheitä) - Erityisen tuen tarpeen mukaiset käynnit äitiys- tai lastenneuvolassa tai koulu- tai opiskeluterveydenhuollossa. Lähde: THL
Ikääntyneiden ihmisten kotiin saatavia palveluja on painotettu. Omaishoitoa on vahvistettu.	Ikääntyneiden palvelurakenne % 80 v. täyttäneistä - omaishoidon tuki - säännöllinen kotihoito - ikääntyneiden tehostettu palveluasuminen - vanhainkodit ja terveyskeskusten vuodeosastot Lähde: Tilastokeskus ja THL
Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus on parantanut peruspalveluja ja tietojärjestelmiä.	Sosiaali- ja terveyspalvelujen kustannukset - käyttökustannus euroa/asukas (deflatoitu). Lähde: Tilastokeskus ja STM Sosiaali- ja terveyspalveluiden odotusajat - Perusterveydenhuollossa lääkärille yli 7 päivää odottaneet - Perusterveydenhuollossa yli 3 päivää hoitajalle odottaneet - Erikoissairaanhoidossa yli 90 vuorokautta odottaneet - Lastensuojelun selvitystä yli 3 kuukautta odottaneet Lähde: THL
muut hallinnonalan strategiset tavoitteet	
Osatyökykyisten tukeminen työmarkkinoille	- Kelan kuntoutusrahan saajat - Kokoaikaiselle työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet - Työeläkekuntoutuksen ajalta kuntoutusrahaa saaneet - Osatyökyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet Lähde: Kela, ETK ja TEM

LIITE 2: Erittely henkilöstöstä

Henkilötyövuosierittely	2015 toteuma	2016 toteuma	2017 arvio	2018 tavoite
Henkilötyövuodet yhteensä, josta	590	488	500	510
- maksullinen toiminta	182	185	190	
- yhteisrahoitteinen toiminta	408	303	310	

LIITE 3: Erittely määrärahoista

Toimintamenot	2015 toteuma	2016 toteuma	2017 arvio	2018 suunnitelma	2019 JTS	2020 JTS	2021 JTS
Menot (1 000 €)							
palkkaukset	35 964	29 363	31 522	30 300			
vuokrat	8 751	6 976	6 200	5 800			
muut kulutusmenot	12 236	10 403	10 600	12 300			
investoinnit	3 210	2 310	2 700	3 600			
YHTEENSÄ	60 161	49 052	51 022	52 000	50 872	50 872	50 872
Toimintamenomomentille nettoutettavat tulot							
maksullinen toiminta	20 769	19 952	18 800	18 878			
EU-tulot	1 126	2 472	2 800	2 600			
tulot Suomen Akatemialta	675	2 042	2 300	2 100			
yhteisrahoitteinen toiminta	6 410	3 986	3 900	5 200			
YHTEENSÄ	28 971	28 452	27 800	28 778	27 800	27 800	27 800
Nettomenot	31 190	20 600	23 222	23 222			
Talousarvio/kehys	32 937	25 630	23 222	23 222	23 222	23 072	23 072
Siirtomäärärahakannan muutos	-88	2 703	500	0			
Siirtomäärärahakehitys	4 734	4 646	7 349	7 849			
siirtynyt edelliseltä vuodelta	4 646	7 349	4 849	7 849			
siirtynyt/siirtyvä seuraavalle vuodelle	4 646	7 349	4 735				